

Тема 3: Потреби та ресурси людини

Стримуйте свої потреби – і станете
володарем світу.

Східна мудрість

Підготувала вчитель
Дмитрівської філії
Куцурубського ліцею
імені Т.Г.Шевченка
Паученко О.В.

Попри величезний науковий і технічний процес значна частина людства живе в бідності. Навіть у розвинених державах багато людей – малозабезпечені. Їх оточує світ благополуччя, але ці люди не мають змоги користуватися його здобутками.

Водночас є люди, які домоглися значних успіхів, проте теж не задоволені досягнутим. Зростання їхнього добробуту стимулює у них нові прагнення та бажання. Ця проблема існує завжди: суперечності між потребами й можливостями їх задоволення. На вирішення даної суперечності і спрямована господарська діяльність людини.

Привіт! Ми раді тебе бачити знову! Який у тебе настрій?

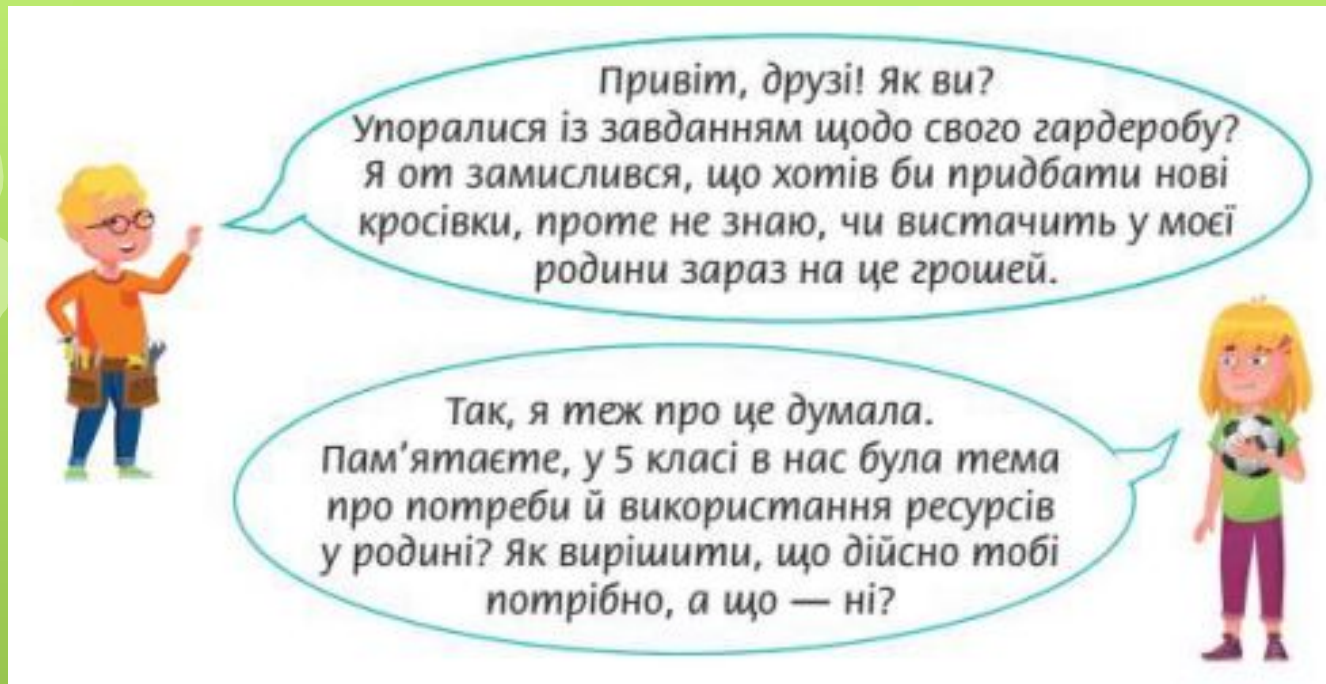

ОЧІКУВАННЯ

Під час нашої зустрічі ти:

- дізнаєшся, які бувають види потреб і ресурсів;
- проаналізуєш власні потреби та ресурси;
- замислишся над майбутніми цілями і почнеш планувати їх досягнення.

А чого саме ти очікуєш від цього уроку?

Пригадайте, що ви вже знаєте за цією темою.
Продовжіть речення, запропоновані нижче.

• Я знаю...	• Мені необхідно...
• Я прагну...	• Я хочу...
• Я можу...	

Розкрий зміст понять *потреба*, *бажання* та *ресурс*. Для цього доповни ряд словами, які ти вже написав / написала в завданні 1.

Потреба. Я потребую...

Бажання. Я бажаю...

Ресурс. Я володію...

• СЛОВНИЧОК •

Бажання — надія чи прагнення до чогось.

Потреба — необхідність у чомусь, нестача чогось.

Ресурс — запаси та життєві опори людини, які дозволяють забезпечувати потреби та реалізовувати цілі.

«Бажання» - хочу, бажаю;

«потреба» - потрібно, варто;

«ресурс» - знаю, вмію, можу, володію, маю.

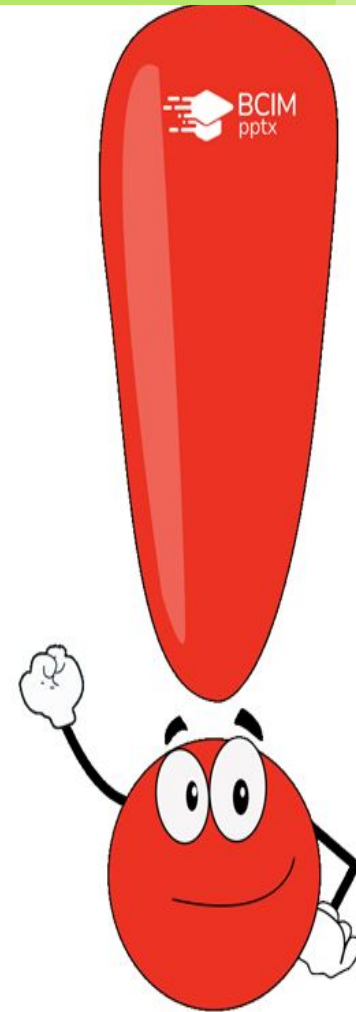
Потреба — усвідомлене
відчуття нестачі
чого-небудь.

Оберіть те, без чого людина не
зможе прожити

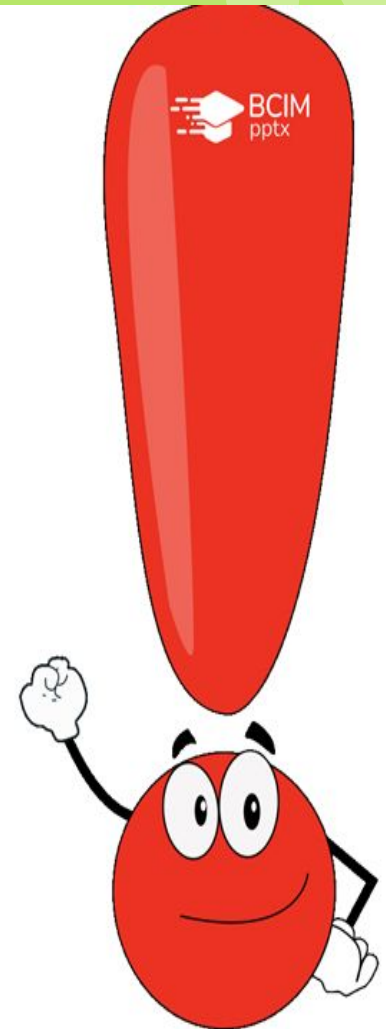

**Головні потреби людини це
потреба в житлі, одязі, їжі,
такі потреби ще називають –
першочерговими. Це ті, без
яких людина не зможе
прожити. Усі інші потреби –
другорядні.**

Другорядні потреби виникають після задоволення основних: гарний одяг, стильний велосипед, популярність в соцмережах. Потреби також поділяються на матеріальні (їжа, одяг, житло, предмети побуту) і нематеріальні (освіта, відпочинок, творчість). Потреби бувають розумними (у навчанні) та нерозумними (тютюнопаління).

Потреби в людей дуже різні, їх існує значна кількість. Але, незважаючи на це, усі потреби можна об'єднати в певні групи — класифікувати. Однією з найбільш відомих класифікацій потреб є *ієрархічна*, тобто така, де потреби розташовано за їх значущістю (за Абрагамом Маслоу).

Піраміда потреб за А.Маслоу

1. Фізіологічні потреби (потреби нижнього рівня) – необхідні для виживання. Передбачають потребу в їжі, воді, відпочинку.
2. Потреби в безпеці включають: захист від фізичних і психологічних небезпек із боку навколишнього світу й упевненість у тому, що в майбутньому будуть задовольнятися фізіологічні потреби.
3. Соціальні потреби (потреби в дружбі, коханні) включають почуття незалежності від чого або кого-небудь, підтримки.

Піраміда потреб за А.Маслоу

4. Потреби в повазі містять потреби в особистих досягненнях, компетентності, повазі з боку оточення, визнанні.

5. Потреби в самовираженні, самореалізації – це потреби в реалізації власних потенційних можливостей і зростанні як особистості.

Спочатку споживачі прагнуть задовольнити потреби більш низького рівня.

ГРУПИ ПОТРЕБ:

1. МАТЕРІАЛЬНІ (ЇЖА, ОДЯГ, ЖИТЛО, РЕМОНТ АВТО ТОЩО);
2. ДУХОВНІ (ОТРИМАННЯ ОСВІТИ, ЗАНЯТТЯ МИСТЕЦТВОМ ТОЩО);
3. СОЦІАЛЬНІ (СУСПІЛЬНА КОЛЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ)

Відповідність задоволення потреб можливостям родини

Найважливіша функція сім'ї – задоволення потреб людини.

Саме сім'я є прикладом реалізації піраміди потреб А. Маслоу. Сім'я сприяє задоволенню всіх видів потреб людини.

Батьки забезпечують дитині нормальне харчування і сон, забезпечують безпеку (фізичну і психологічну). Фізично міцна дитина, якій не загрожує небезпека, її люблять, починає досліджувати навколишній світ. Важливим є почуття самотійності в дитини. За підтримки батьків та самотійності формується повага і самоповага. Еталоном (прикладом), носієм суспільних норм і зразків поведінки для дитини є дорослий.

За способом задоволення **виділяють потреби:**

- **Індивідуальні** (потреба в одязі, житлі, їжі тощо)
- **Колективні** (підвищення кваліфікаційного рівня, колективне управління виробництвом тощо)
- **Суспільні** (потреби в забезпечені громадського порядку, захисті навколишнього середовища тощо)

- 4 Подумай і зафіксуй у зошиті, які потреби можуть задовольняти предмети, зображені на малюнках. Визнач, до якої з груп за класифікацією А. Маслоу вони належать. Дай відповіді на запитання.

- ▶ Чи були предмети, які можна було віднести до кількох груп? Від чого це залежало?
- ▶ Наведи приклади інших предметів, які можна було б додати до кожної з груп.

Ресурс — 1. Запаси чого-небудь, які можна використати в разі необхідності. Грошові цінності, джерела чого-небудь.
2. Засіб, можливість, якими можна скористатися в разі необхідності.
3. Сумарний наробок об'єкта від початку його експлуатації чи поновлення після ремонту до переходу в критичний стан.
4. В обчислювальних системах — логічна або фізична частина системи, яка може бути виділена процесу.

8 Обговори з однокласниками та однокласницями подані запитання.

- ▶ Чи можуть одні й ті самі предмети / речі / якості бути потребою і ресурсом?
- ▶ Які дії важливо робити, щоб накопичити та зберегти ресурси?
- ▶ Чи може бути людина ресурсом для іншої людини? Чому важливо підтримувати інших?

СЛОВНИЧОК

Мета (ціль) — усвідомлений, передбачуваний у майбутньому результат діяльності, який дозволить людині досягти бажаного чи необхідного.

9 Зроби схематичний малюнок «Мої досягнення, цілі та ресурси».

- Поклади руку на аркуш паперу та обведи її. Зроби так двічі або просто схематично намалюй 2 долоньки.
- На кожному пальці однієї долоньки напиши якесь своє досягнення за минулий рік.
- У середині долоньки зазнач ресурси, які допомогли досягти цього результату.
- На пальцях іншої долоньки напиши 3–5 своїх цілей на наступний рік.
- У середині та внизу долоньки — по 3 кроки для досягнення кожної із цілей.

Рефлексія: «Настрій уроку»

Обери
настрій
уроку

В мене все
чудово

Пора спати!

Можу всім
допомогти

Дуже злий

Я -
суперзірка

Домашнє завдання:

Опрацювати тему 3 ст. 37-43;
виконати завдання 5 ст. 41-42 та
створити колаж «Мої потреби та ресурси»
або «Хочу та можу»

Дякую за увагу!